

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/60/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114217040
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1114217040.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v právnej veci navrhovateľa: Š. C., C. N. XX/XX, N. E., zastúpený JUDr. Lubomírom Müllerom, usadeným euroadvokátom, so sídlom Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 30.000,- Eur, takto

rozhodol:

Súd konanie **zastavuje**.

Odporcovi náhradu trov konania **nepriznáva**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 11.6.2014, domáhal od odporcu zaplatenia sumy 30.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy za jeho nezákonné väznenie. Uviedol, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. T 98/81 zo dňa 30.6.1981 bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Trestného zákona a bol za to odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka nepodmienečne so zaradením do prvej nápravno- výchovnej skupiny. Trest odňatia slobody (vrátane väzby) vykonal v období od 3.6.1981 do 3.12.1983. Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 4 Rtv 138/90 zo dňa 16.1.1991 bol uvedený rozsudok zo dňa 30.6.1981 zrušený vo výroku o treste spolu so všetkými obsahovo nadväzujúcimi rozhodnutiami, ak vzhľadom na zmenu stratili svoj podklad. Následným rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 4 Rtv 138/90 zo dňa 16.1.1991 bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní jeden rok. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 22.1.2010, sp. zn. 41Nt/10/2009 boli zrušené všetky dovtedy vydané trestné rozhodnutia voči jeho osobe a uznesením č. k. 5Tv/3/2010-17 zo dňa 15.3.2011 bolo jeho trestné stíhanie zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Ministerstvo spravodlivosti SR ho čiastočne odškodnilo a priznalo mu náhradu ušlej mzdy podľa § 23 ods. 1 písm. a/ zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 119/1990 Zb.); príčinou neodškodnenia v celom rozsahu bola skutočnosť, že navrhovateľovi v tom čase zostával ešte zvyškový trest (oznámenie č. 6743/93-91/1358/V zo dňa 14.12.1995).

Po zastavení trestného stíhania požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR aj o náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur. Ministerstvo spravodlivosti SR neuznalo jeho nárok na odškodnenie titulom nemajetkovej ujmy, preto si ho uplatňuje na súde. Najprv nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňoval v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4C/86/2012. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013 zamietol jeho návrh, pretože neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal závažnosť ujmy a následkov v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení. Navrhovateľ akceptuje, že súd si žiada ďalšie dôkazy, a preto podáva novú žalobu, ktorú, na rozdiel od tej predchádzajúcej, doplnil o podrobnosti týkajúce sa výkonu trestu odňatia slobody, utrpenej ujmy a závažnosti následkov v súkromnom živote. Podľa jeho názoru nejde o vec už rozhodnutú, a treba ju

prejednať, pretože skôr tieto podrobnosti neboli predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4C/86/2012.

Podľa § 103 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.) kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých možno vo veci konať (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Závaznosť súdnych rozhodnutí a s ňou súvisiaca stabilita právnych vzťahov vyžaduje, aby sa znova nekonalo a nerozhodovalo o veciach, o ktorých už raz súdy záväzne rozhodli; ide o vyjadrenie rímskej zásady "ne bis in idem", ktorá platí aj v občianskom práve. Súd nesmie v novom konaní prejednať tú istú vec, iba ak by to zákon výnimočne svojím ustanovením sám povolil. Za tú istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už raz právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod, aký vyplýva zo skutkovej časti návrhu, ktorým sa nárok uplatnil, a ak sa týka tých istých osôb. Ide preto o: - totožnosť subjektov - v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi, ktorí môžu v novom konaní vystupovať aj v inom procesnom postavení (navrhovateľ ako odporca a naopak). Nárok sa týka tých istých osôb aj vtedy, ak ho v novom konaní uplatnili ich sukcesori účastníkov konania, - totožnosť predmetu konania - v novom konaní ide o ten istý právny nárok alebo stav, o ktorom už bolo raz právoplatné rozhodnuté, ak vychádza z toho istého právneho dôvodu, ktorý vyplýva z toho istého skutkového základu. O prekážku veci rozsúdenej však nepôjde, ak sa nový návrh opiera o skutočnosti a právne dôvody, ktoré sú nové a ktoré vznikli až po právoplatnosti skôr rozsúdenej veci (pozri napríklad R 52/1966, R 39/1988, R 25/2011); ak však skutočnosti a právne dôvody, o ktoré sa opiera nový návrh, vznikli ešte pred právoplatnosťou skoršieho rozhodnutia, túto výnimku nemožno aplikovať.

Prekážka právoplatne rozsúdenej veci predstavuje nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a ktorý bráni súdu konať o takej veci v novom konaní.

Súd zo spisu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4C/86/2012 zistil, že účastníkmi konania boli navrhovateľ: Š. C., C. N. XX/XX, N. E., zastúpený JUDr. Ľubomírom Müllerom, usadeným euroadvokátom so sídlom Symfonická 1496/9, Praha, Česká republika, a odporca: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava; návrh v predmetnej právnej veci bol súdu doručený dňa 23.4.2012. Súd preto konštatuje, že v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 4C/86/2012 a 11C/60/2014 ide o totožných účastníkov konania v tom istom procesnom postavení (totožnosť subjektov).

Z hľadiska predmetu konania sa navrhovateľ v konaní sp. zn. 4C/86/2012 domáhal od odporcu zaplata sumy 10.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy za jeho nezákonné väznenie. Argumentoval identicky ako vo veci sp. zn. 11C/60/2014, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. T 98/81 zo dňa 30.6.1981 bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 Trestného zákona a bol za to odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka nepodmienečne so zaradením do prvej nápravno- výchovnej skupiny. Trest odňatia slobody (vrátane väzby) vykonal v období od 3.6.1981 do 3.12.1983. Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 4 Rtv 138/90 zo dňa 16.1.1991 bol uvedený rozsudok zo dňa 30.6.1981 zrušený vo výroku o treste spolu so všetkými obsahovo nadväzujúcimi rozhodnutiami, ak vzhľadom na zmenu stratili svoj podklad. Následným rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 4 Rtv 138/90 zo dňa 16.1.1991 bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní jeden rok. Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 22.1.2010, sp. zn. 41Nt/10/2009 boli zrušené všetky dovtedy vydané trestné rozhodnutia voči jeho osobe a uznesením č. k. 5Tv/3/2010-17 zo dňa 15.3.2011 bolo jeho trestné stíhanie zastavené, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Ministerstvo spravodlivosti SR ho čiastočne odškodnilo a priznalo mu náhradu ušlej mzdy podľa § 23 ods. 1 písm. a/ zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 119/1990 Zb.); príčinou neodškodnenia v celom rozsahu bola skutočnosť, že navrhovateľovi v tom čase zostával ešte zvyškový trest (oznámenie č. 6743/93-91/1358/V zo dňa 14.12.1995). Po zastavení trestného stíhania požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR aj o náhradu nemajetkovej ujmy v sume

10.000,- Eur. Ministerstvo o jeho nároku v šesťmesačnej lehote nerozhodlo. V priebehu konania sp. zn. 4C/86/2012 Ministerstvo spravodlivosti SR rozhodlo, že navrhovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy nepriznáva, pretože naň nemá podľa zákona č. 119/1990 Zb. nárok (oznámenie č. 10267/2012/153 zo dňa 1.6.2012). Nejde preto o novú skutočnosť, ktorá by v čase rozhodovania vo veci sp. zn. 4C/86/2012 neexistovala.

Okresný súd Bratislava I rozhodol vo veci sp. zn. 4C/86/2012 na pojednávaní dňa 18.11.2013 rozsudkom, ktorým zamietol návrh navrhovateľa o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné väznenie. Navrhovateľ bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný (predvolanie prevzal dňa 4.10.2013), na pojednávanie neprišiel, jeho právny zástupca jeho neprítomnosť ospravedlnil vzdialenosťou bydliska od sídla súdu a odôvodnením, že ide iba o právne posúdenie veci, vec je skutkovo nesporná, výsluch navrhovateľa nepovažoval za potrebný. Súd v citovanom rozsudku konštatoval, že navrhovateľ by mal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutia, ktorými bol odsúdený na trest odňatia slobody. Po vykonanom dokazovaní však dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že v jeho prípade došlo k závažnej ujme so závažnými následkami. Právny zástupca navrhovateľa v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dôkazy a nepovažoval za potrebné ani vypočuť navrhovateľa, preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľ rozsudok č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013 nenapadol riadnymi ani mimoriadnymi opravnými prostriedkami; rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 15.1.2014.

Súd v predmetnej právnej veci na základe uvedeného konštatuje, že v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 4C/86/2012 a 11C/60/2014 ide o totožný predmet konania, ktorý vychádza z rovnakého právneho a skutkového základu (totožnosť predmetu konania). Neobstojí argument navrhovateľa, že doplnenie návrhu v novej veci o vyjadrenie navrhovateľa nevytvára prekážku veci právoplatne rozsúdenej. Po právoplatnosti rozsudku č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013 nevznikli žiadne nové skutočnosti, ktoré by odlišovali veci sp. zn. 4C/86/2012 a 11C/60/2014. Navrhovateľom uvádzané tvrdenia o vplyve výkonu trestu odňatia slobody na jeho súkromný život a spoločenské uplatnenie existovali už v čase konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 4C/86/2012; tieto argumenty mohol použiť v riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku proti rozsudku č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013, ktoré však nepodal. Je irelevantná suma uplatňovanej sumy nemajetkovej ujmy v petite návrhu vo veci sp. zn. 11C/60/2014 (v sume 30.000,- Eur), pretože právny a skutkový základ je ten istý bezo zmeny. Navyše, navrhovateľ žiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- Eur a nie v sume 30.000,- Eur.

V konaní sp. zn. 11C/60/2014 konštatovaním prekážky veci právoplatne rozsúdenej nejde o denegatio iustitiae, pretože navrhovateľ mal priestor svoju výpoveď prezentovať v konaní sp. zn. 4C/86/2012; na pojednávanie bol riadne a včas predvolaný, neprišiel naň, jeho právny zástupca sa vyjadril, že výpoveď navrhovateľa v tomto konaní nie je na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy potrebná. Až po zamietnutí nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v konaní sp. zn. 4C/86/2012 z dôvodu jeho nepreukázania a za súčasného konštatovania súdu, že inak by navrhovateľ mal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (teda po právoplatnom vyjadrení súdu k hmotnoprávnej stránke veci a k existencii samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy), súdu predložil svoje vyjadrenie, ktoré sa údajne zdráhal prezentovať v konaní sp. zn. 4C/86/2012. Súd toto tvrdenie navrhovateľa považuje za účelové, pretože navrhovateľovi nič nebránilo, aby sa v konaní sp. zn. 4C/86/2012 dostavil na pojednávanie alebo zaslal písomné stanovisko k veci, v ktorom by objasnil následky výkonu trestu odňatia slobody na jeho súkromný a spoločenský život. Súd znovu konštatuje, že nedošlo k vzniku takých nových skutočností po právoplatnosti rozsudku č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013, ktoré by odôvodňovali opätovné preskúmanie návrhu navrhovateľ zo skutkovej a právnej stránky.

Na základe uvedených skutočností súd konštatuje, že o nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy bolo právoplatne rozhodnuté už rozsudkom č.k. 4C/86/2012-55 zo dňa 18.11.2013. Ide o prekážku veci právoplatne rozhodnutej, ktorá tvorí neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorý bráni súdu v novom konaní sp. zn. 11C/60/2014 pokračovať, preto súd postupom podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. konanie zastavil.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľ zavinil zastavenie konania, odporca si však náhradu trov konania neuplatnil, preto mu ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.